

Ändrade förhållanden under verkställighet av hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning, m.m.

1. BAKGRUND

Enligt lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet (tillsynslagen) har Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden (nämnden) till uppgift att genom inspektioner och andra undersökningar utöva tillsyn bl.a. över brottsbekämpande myndigheters användning av hemliga tvångsmedel och därmed sammanhängande verksamhet. Nämnden kontrollerar att förutsättningarna för användning av hemliga tvångsmedel är uppfyllda, t.ex. att domstols tillstånd har inhämtats, att genomförandet har skett på ett lagenligt sätt, att enskilda underrättats i enlighet med bestämmelserna och att eventuell överskottsinformation hanterats korrekt.

Nämnden får uttala sig om konstaterade förhållanden och sin uppfattning om behov av förändringar i verksamheten och ska verka för att brister i lag eller annan författning avhjälpas (2 § andra stycket tillsynslagen).

Nämnden har den 9 december 2010 beslutat att granska tillämpningen av regelverket för hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning i vissa fall. Granskningen syftar till att undersöka hur åklagare hanterar hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning som pågår när förutsättningarna för åtgärden ändras genom att den misstänkte frihetsberövas. Projektet syftar även till att undersöka hanteringen av telemeddelanden som inkommit till en beslagtagn mobiltelefon efter det att beslaget undersökts.

I avsnitt 2 beskrivs tillsynens omfattning närmare. Den rättsliga regleringen presenteras i avsnitt 3. I de följande avsnitten, 4 och 5, redovisar nämnden sina resultat och slutsatser av tillsynen.

2. TILLSYNS OMFATTNING

Nämnden har genomfört en enkätundersökning som riktats till de åklagare som handlägger mål där hemliga tvångsmedel används. Enkäten (se [bilaga 1](#)) har skickats till samtliga 39 åklagarkammare och har per den 13 april 2011 besvarats av 124 åklagare vid 34 åklagarkammare. Svaren har lämnats

anonymt, dock har kammartillhörighet framgått. Svaren har sammanställts av nämndens kansli.

Nämndens frågeställningar har inriktats på

- hur åklagare hanterar hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning som pågår då den misstänkte frihetsberövas,
- om information som erhållits efter att den misstänkte frihetsberövats haft någon praktisk betydelse,
- hur åklagare hanterar teledelanden som inkommit till en mobiltelefon efter att beslaget undersökts samt
- om teledelanden som erhållits efter en första beslagsundersökning haft någon praktisk betydelse.

Åklagarna har också haft möjlighet att motivera och resonera kring sina svar.

3. RÄTTSLIG REGLERING

3.1 Hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning

I det följande redovisas endast de regler om hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning som finns i rättegångsbalken.

Hemlig teleavlyssning innebär att teledelanden, som befordras eller har befordrats till eller från ett telefonnummer, en kod eller annan teleadress, i hemlighet avlyssnas eller tas upp genom ett tekniskt hjälpmedel för återgivning av innehållet i meddelandet (27 kap. 18 § första stycket rättegångsbalken). Hemlig teleavlyssning får användas vid förundersökning angående brott för vilket inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år, försök m.m. till sådant brott eller annat brott om det med hänsyn till omständigheterna kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i två år (27 kap. 18 § andra stycket rättegångsbalken).

Hemlig teleövervakning innebär att uppgifter i hemlighet hämtas in om teledelanden som befordras eller har befordrats till eller från en viss teleadress eller att sådana meddelanden hindras från att nå fram (27 kap. 19 § första stycket rättegångsbalken). Hemlig teleövervakning får användas vid förundersökning angående brott för vilket inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i sex månader, andra särskilt angivna brott, samt även vid försök m.m. till sådana brott (27 kap. 19 § andra stycket rättegångsbalken). Detta innebär att hemlig teleövervakning får användas vid avsevärt fler brottstyper än hemlig teleavlyssning.

Hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning får ske endast om någon är skäligen misstänkt för brottet och åtgärden är av synnerlig vikt för utredningen. Åtgärden får endast avse en teleadress som under den tid som tillståndet avser innehas eller har innehafts av den misstänkte eller annars kan antas ha använts eller komma att användas av den misstänkte, eller en teleadress som det finns synnerlig anledning att anta att den misstänkte under den tid som tillståndet avser har ringt till eller på annat sätt kontaktat eller kommer att ringa till eller på annat sätt kontakta (27 kap. 20 § första stycket rättegångsbalken).

Beslut om hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning fattas av rätten på ansökan av åklagaren. I beslut ska det anges vilken tid och vilken teleadress tillståndet avser samt om åtgärden får verkställas utanför allmänt tillgängliga telenät (27 kap. 21 § första stycket rättegångsbalken). Tiden får inte bestämmas längre än nödvändigt och får inte överstiga en månad från dagen för beslutet. Avlyssningsperioden kan förlängas genom förnyade beslut och det finns inte föreskrivet i lag någon borte gräns för hur länge teleavlyssning får pågå.¹

Tvångsmedel enligt 27 kapitlet rättegångsbalken får beslutas endast om skälen för åtgärden uppväger det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär för den misstänkte eller för något annat motstående intresse (27 kap. 1 § tredje stycket rättegångsbalken). Det ska alltid ske en prövning om hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning över huvud taget är påkallat med hänsyn till förhållandet i det särskilda fallet. Det ska också prövas om syftet kan tillgodoses med någon mindre ingripande åtgärd.²

Hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning kan upphöra på två sätt. Dels om tiden för tillståndet löper ut (jmf 27 kap. 21 § andra stycket rättegångsbalken), dels om det inte längre finns skäl för ett beslut om hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning (27 kap 23 § rättegångsbalken). Beslutet ska i det senare fallet hävas omedelbart av antingen rätten eller åklagaren. Om det senare under utredningen visar sig att behov av hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning på nytt föreligger, får en ny ansökan ges in till rätten. Beslut om hävande fattas normalt av åklagaren, som bör informera rätten om sitt beslut. Det åligger polisen att omedelbart underrätta åklagaren om sådana omständigheter som kan inverka på bedömningen huruvida hävande ska ske. Det är också möjligt för rätten att

¹ Gunnel Lindberg, Straffprocessuella tvångsmedel – när och hur får de användas?, 2 uppl., Stockholm 2009, sid. 491.

² Prop. 1988/89:124 sid. 66.

själv besluta att åtgärden ska hävas innan den ursprungliga tillståndstiden gått ut.³

3.2 Beslag i vissa fall

Föremål som skäligen kan antas ha betydelse för utredning om brott eller vara avhänt någon genom brott eller förverkat på grund av brott får tas i beslag. Detsamma gäller föremål som skäligen kan antas ha betydelse för utredning om förverkande av utbyte av brottslig verksamhet enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken (27 kap. 1 § rättegångsbalken).

Av lagtexten kan det indirekt utläsas att den beslagtagna egendomen får undersökas (jmf 27 kap. 12 § rättegångsbalken). Enligt *Beslag – en handbok*, som gavs ut av Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten i september 2010, anses inte att det krävs några särskilda tillstånd eller beslut för att ta del av den information som finns i mobiltelefonen före beslagstidpunkten. Detta gäller oavsett om ett telemeddelande har lästs eller inte.⁴ I handboken anges även att åklagare och polis kan ta del av telemeddelanden som kommit in till mobiltelefonen efter beslagstidpunkten om tingsrätten ger tillstånd till hemlig teleavlyssning enligt 27 kap. 21 § rättegångsbalken.⁵

4. SAMMANSTÄLLNING AV INKOMNA SVAR

Detta avsnitt inleds med en sammanställning av de frågor och svar som behandlar hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning samt de frågor och svar som behandlar beslag. Därefter jämförs svaren från åklagare på samma kammare och till sist görs en kortare sammanställning av den påstådda betydelsen för bland annat de internationella åklagarkamrarna av att kunna inhämta dels information efter att den misstänkte frihetsberövats, dels telemeddelanden som inkommit till en mobiltelefon efter en första beslagsundersökning.

4.1 Hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning

4.1.1 Faktiska förhållanden

Hur hanterar du hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning som pågår då den misstänkte frihetsberövas?

³ Prop. 1988/89:124 sid. 68.

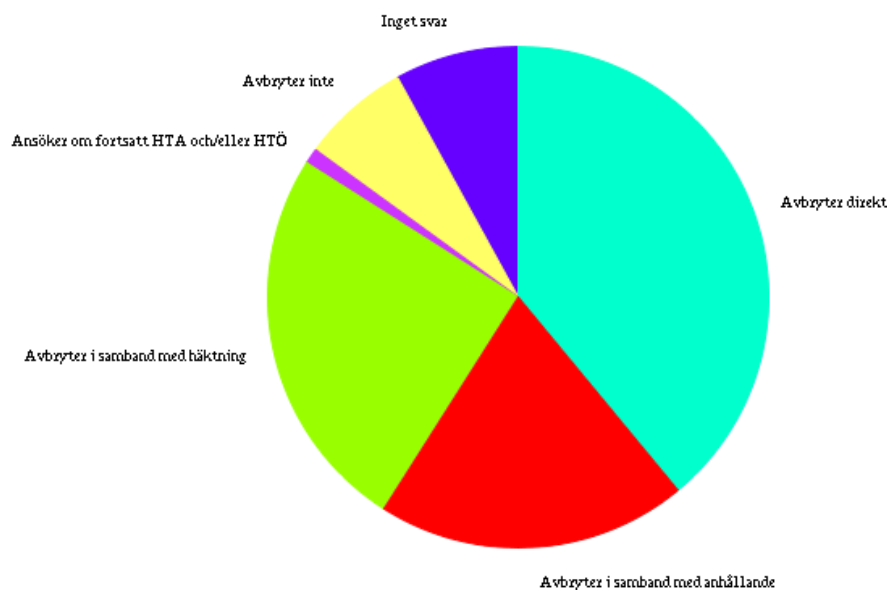
⁴ *Beslag – en handbok*, Utvecklingscentrum Malmö, sid. 30 f.

⁵ *Beslag – en handbok*, Utvecklingscentrum Malmö, sid. 32 f.

Frågan har fem svarsalternativ

- avbryter direkt,
- avbryter i samband med beslut om anhållande,
- avbryter i samband med beslut om häktning,
- anmäler de ändrade förhållandena till tingsrätten och ansöker om fortsatt hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning, och
- avbryter inte.

Åklagarna har besvarat frågan i enlighet med diagrammet nedan.

Knappt en femtedel av åklagarna har markerat flera olika svarsalternativ. Drygt hälften av dessa har angett att omständigheterna i det enskilda fallet är avgörande för när de avbryter den hemliga teleavlyssningen eller den hemliga teleövervakningen och övriga har uppgett att de hanterar frågan olika beroende på om frihetsberövandet av den misstänkte sker i det ärende där den hemliga teleavlyssningen eller den hemliga teleövervakningen pågår eller i ett helt annat ärende.

Några av åklagarna har inte besvarat frågan över huvud taget.

Avbryter direkt

Drygt en tredjedel av åklagarna har uppgett att de avbryter den hemliga teleavlyssningen eller den hemliga teleövervakningen direkt då den misstänkte grips.

Omkring hälften av dessa har motiverat sitt svar och ungefär två tredjedelar har angett att de avbryter den hemliga teleavlyssningen eller den hemliga teleövervakningen i samband med gripandet eftersom den misstänkte inte längre nyttjar telefonen/teleadressen. Knappt en fjärdedel har uppgett att behovet av hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning upphör i och med gripandet och övriga har angett att den misstänktes kontakter redan kontrolleras genom restriktioner, beslag etc.

Avbryter i samband med beslut om anhållande

Ungefär en femtedel av åklagarna har svarat att de avbryter den hemliga teleavlyssningen eller den hemliga teleövervakningen i samband med anhållandet av den misstänkte.

Drygt en tredjedel har motiverat sitt svar. Ungefär hälften av dessa har uppgett att behovet av fortsatt hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning saknas efter anhållandet och omkring en tredjedel har angett att de inte förrän vid anhållandet med relativ visshet kan förutse ett fortsatt frihetsberövande. Därutöver har övriga angett andra motiveringar.

Avbryter i samband med beslut om häktning

Ungefär en fjärdedel av åklagarna har svarat att de avbryter den hemliga teleavlyssningen eller den hemliga teleövervakningen i samband med häktning. Vissa åklagare har härvid avsett tidpunkten för beslut om häktningsframställan och vissa tidpunkten för beslutet om häktning som sker av tingsrätten.

Av de åklagare som svarat att de avbryter den hemliga teleavlyssningen eller den hemliga teleövervakningen i samband med häktning har drygt hälften motiverat sitt svar. Knappt hälften av dessa har angett att det fram till häktning kan inkomma värdefull information från den hemliga teleavlyssningen eller den hemliga teleövervakningen, en dryg fjärdedel har uppgett att de på detta sätt inte behöver ansöka om ett nytt tillstånd om hemliga tvångsmedel om den misstänkte försätts på fri fot och övriga har angett att det endast är i samband med häktning som frihetsberövandet med säkerhet kan förutses.

Anmäler de ändrade förhållandena till tingsrätten och ansöker om fortsatt hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning

Endast i enstaka fall har åklagarna svarat att man, då den misstänkte frihetsberövas, anmäler de ändrade förhållandena till tingsrätten och ansöker om fortsatt hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning.

Avbryter inte

Nära en tiondel av åklagarna avbryter överhuvudtaget inte den hemliga teleavlyssningen eller den hemliga teleövervakningen i samband med frihetsberövandet av den misstänkte.

Drygt en fjärdedel av dessa har motiverat sitt svar och därvid angett att det under hela tiden för frihetsberövandet till telefonen kan inkomma värdefull information som kan vara av betydelse för utredningen.

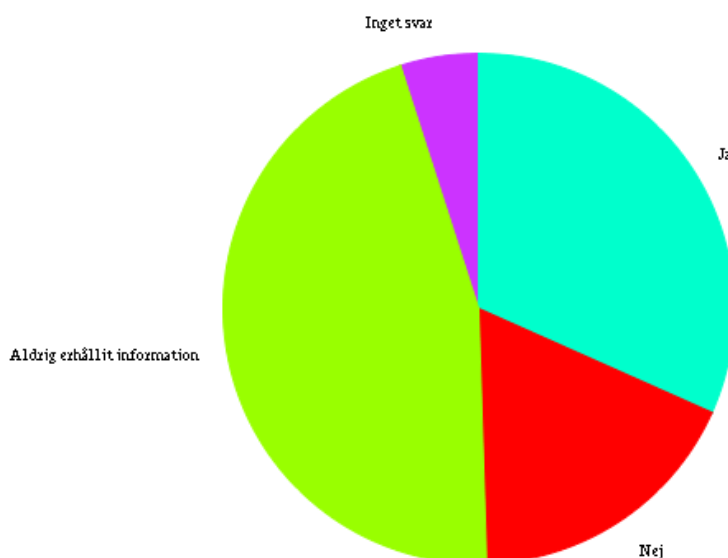
4.1.2 Betydelse

Har sådan information som erhållits efter att den misstänkte frihetsberövats haft någon praktisk betydelse?

Frågan har tre stycken svarsalternativ

- ja,
- nej och
- har aldrig erhållit information efter att den misstänkte frihetsberövats.

Åklagarna har besvarat frågan i enlighet med diagrammet nedan.

Här har endast ett svarsalternativ varit möjligt.

Några av åklagarna har inte besvarat frågan över huvud taget.

Ja

Nära en tredjedel av åklagarna har svarat att de har erhållit information sedan den misstänkte frihetsberövats och angett att den informationen har haft praktisk betydelse.

I princip alla har motiverat sitt svar och uppgett att informationen som inkommit har rört kontakter med medgärningsmän och andra misstänkta som identifierats. Knappt hälften av dessa har nämnt att informationen rört narkotikarelaterad brottslighet.

Nej/ har aldrig erhållit information efter att den misstänkte frihetsberövats

Nära en femtedel av åklagarna har erhållit information sedan den misstänkte frihetsberövats men uppgett att den informationen inte haft någon praktisk betydelse. De flesta åklagare, knappt hälften, har sagt att de aldrig erhållit information efter att den misstänkte frihetsberövats.

Knappt hälften av de åklagare som svarat att de har erhållit information sedan den misstänkte frihetsberövats men att den informationen inte har haft någon praktisk betydelse samt de som aldrig erhållit information efter att den misstänkte frihetsberövats har däremot uppgett att det ändå kan finnas behov av att kunna inhämta information efter att den misstänkte frihetsberövats.

4.2 Beslag i vissa fall

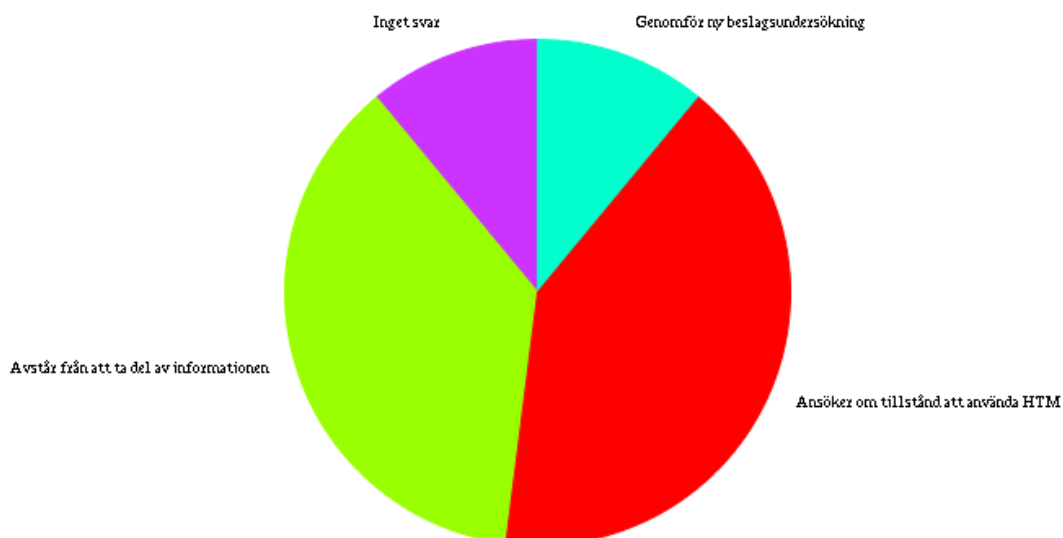
4.2.1 Faktiska förhållanden

Hur hanterar du telemeddelanden som kommer in till en mobiltelefon efter att beslagsundersökningen gjorts?

Frågan har tre stycken svarsalternativ

- genomför en ny beslagsundersökning,
- ansöker om tillstånd hos tingsrätten för att använda hemliga tvångsmedel och
- avstår från att ta del av informationen.

Åklagarna har besvarat frågan i enlighet med diagrammet nedan.

En dryg tiondel av åklagarna har markerat flera olika svarsalternativ. Drygt två tredjedelar av dessa har angett att omständigheterna i det enskilda fallet är avgörande för hur de hanterar telemeddelanden som inkommit efter att beslagsundersökningen gjorts.

Knappt en tiondel av åklagarna har uppgett att rättsläget är oklart och att ett klagande vore önskvärt.

Några av åklagarna besvarade inte frågan över huvud taget.

Genomför en ny beslagsundersökning

Ett fåtal av åklagarna har svarat att de genomför en ny beslagsundersökning då telemeddelanden inkommit efter en första beslagsundersökning.

Ungefär en tredjedel har motiverat sitt svar, de flesta har uppgett att detta är möjligt då telefonen redan är i beslag och därmed får undersökas på nytt. I enstaka fall har åklagare uppgett att man häver beslaget trots att man fortfarande har egendomen i besittning, får en ny beslagstidpunkt och skapar en möjlighet att genomföra en ny beslagsundersökning.

Ansöker om tillstånd hos rätten för att få använda hemliga tvångsmedel

De flesta åklagare, drygt en tredjedel, har svarat att de ansöker hos tingsrätten om tillstånd för att använda hemliga tvångsmedel för att kunna ta del av telemeddelanden som inkommer efter att en första beslagsundersökning gjorts.

Hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning var de hemliga tvångsmedel som åklagarna ansökte om i de fall detta angavs.

Drygt en tredjedel av dem som svarat att de ansöker om tillstånd till hemliga tvångsmedel hos tingsrätten har motiverat sitt svar. Av dessa har nära hälften sagt att de följer riktlinjerna medan drygt en tredjedel gör detta då telemeddlandet fortfarande är att anse som ”under befordran”. Därutöver har övriga angett andra motiveringar.

Avstår från att ta del av informationen

En dryg tredjedel av åklagarna har svarat att de avstår från att ta del av den information som inkommer till en mobiltelefon efter att en första beslagsundersökning gjorts.

Nära hälften har motiverat sitt svar. Knappt en tredjedel av dessa har uppgett att telefonen/teleadressen inte innehas av den misstänkte, nära en femtedel har angett att telemeddlandet fortfarande är att anse som ”under befordran”, omkring en femtedel har uppgett att informationen saknar betydelse och övriga har angett försiktighets skäl och att de följer direktiv.

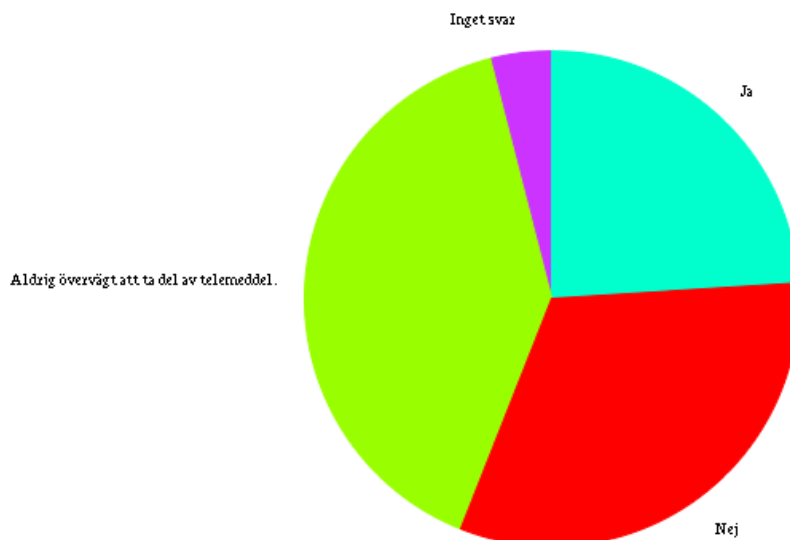
4.2.2 Betydelse

Har telemeddlanden som erhållits efter en första beslagsundersökning haft någon praktisk betydelse?

Frågan har tre stycken svarsalternativ

- ja,
- nej och
- har aldrig erhållit information efter en första beslagsundersökning.

Åklagarna har besvarat frågan i enlighet med diagrammet nedan.

Här har endast ett svarsalternativ varit möjligt.

Några av åklagarna besvarade inte frågan över huvud taget.

Ja

Nära en fjärdedel av åklagarna har erhållit information efter en första beslagsundersökning, och uppgett att den informationen har haft praktisk betydelse.

Större delen av dessa har motiverat sitt svar och angett att informationen som inkommit har rört kontakter med medgärningsmän och andra misstänkta som identifierats samt att informationen varit av intresse vid förundersökningar och i bevishänseende. Knappt en tiondel av dessa har nämnt att informationen rört narkotikarelaterad brottslighet.

Nej/har aldrig övervägt att ta del av telemeddelanden efter en första beslagsundersökning

Nära en tredjedel av åklagarna har erhållit information efter en första beslagsundersökning men uppgett att den informationen inte har haft någon praktisk betydelse. De flesta åklagare, knappt hälften, har däremot sagt att de aldrig övervägt att ta del av telemeddelanden efter en första beslagsundersökning.

Knappt hälften av dessa har uppgett att det ändå kan finnas behov av att kunna inhämta telemeddelanden efter en första beslagsundersökning.

4.3 Jämförelse av enkätsvaren

4.3.1 Hemlig teleavlyssning, hemlig teleövervakning och beslag i vissa fall

Åklagare vid 34 av 39 åklagarkammare har skickat in svar. Vid jämförelsen nedan har de kammare där det endast varit en åklagare som svarat på enkäten inte inkluderats. Inte heller har de kammare där enkäter från flera åklagare inkommit men där åklagarna inte besvarat samma frågor inkluderats i jämförelsen.

Det är endast åklagare vid två kammare som svarat likadant som de andra åklagarna på samma kammare på både frågan om hur de hanterar hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning när den misstänkte frihetsberövas samt frågan om hur de hanterar telemeddelanden som inkommer till en mobiltelefon efter en första beslagsundersökning. Åklagarna vid båda kamrarna avbryter den hemliga teleavlyssningen eller den hemliga teleövervakningen direkt när den misstänkte grips och ansöker om tillstånd för att använda hemliga tvångsmedel för att kunna ta del av telemeddelanden som inkommer till en mobiltelefon efter en första beslagsundersökning.

Vid tre kammare har åklagarna lämnat samstämmiga svar på frågan om hur de hanterar hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning när den misstänkte frihetsberövas. Åklagarna vid två av dessa kammare har svarat att de avbryter den hemliga teleavlyssningen eller den hemliga teleövervakningen när den misstänkte häktas medan åklagarna vid den tredje kammaren uppgett att de avbryter när den misstänkte anhålls.

Vid tre andra kammare har åklagarna lämnat samstämmiga svar på frågan om hur de hanterar telemeddelanden som inkommer till en mobiltelefon efter en första beslagsundersökning. Åklagarna vid två av dessa kammare har angett att de avstår från att ta del av informationen medan åklagarna vid den tredje kammaren har angett att de ansöker om tillstånd för att använda hemliga tvångsmedel.

4.3.2 Betydelse av att använda hemliga tvångsmedel efter frihetsberövande och att granska telemeddelanden efter det att beslagsundersökning har gjorts

Nära hälften av åklagarna från de större åklagarkamrarna, bland annat de tre internationella kamrarna, har angett att de har erhållit information efter att den misstänkte frihetsberövats och att den informationen haft praktiskt betydelse. En knapp femtedel har uppgett att de inte erhållit information efter att den misstänkte frihetsberövats, men att de ändå anser att det finns ett behov av att kunna inhämta information i ovan angivna situation.

En dryg tredjedel av åklagarna från bland annat de tre internationella kamrarna har angett att de har erhållit telemeddlanden efter en första beslagsundersökning och att dessa telemeddlanden har haft praktisk betydelse. En annan dryg tredjedel har uppgett att de aldrig erhållit telemeddlanden efter en första beslagsundersökning, men att de ändå anser att det finns ett behov av att kunna inhämta telemeddlanden i ovan angivna situation.

5. IAKTTAGELSER OCH BEDÖMNINGAR

Nämndens frågeställningar har, som nämnts, besvarats av 124 åklagare vid 34 åklagarkammare vilket får anses tillräcklig för att ge en rättvisande lägesbeskrivning, särskilt med beaktande av att många åklagare inte använder hemliga tvångsmedel regelbundet.

Som redovisats visar granskningen att åklagare gör olika bedömningar av hur en pågående hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning ska hanteras när en misstänkt frihetsberövas. Likaså visar den att åklagarnas uppfattning skiljer sig åt ifråga om möjligheterna att ta del av information som inkommer till en beslagtagn mobiltelefon efter det att beslaget undersökts. Skillnaderna har även noterats vid jämförelser mellan åklagare som arbetar vid samma åklagarkammare.

Vid granskningen har även framkommit att myndighetens interna bestämmelser – Åklagarmyndighetens och Ekobrottsmyndighetens handbok om beslag – inte följs av alla åklagare och att några åklagare ifrågasätter dessa i de delar som är aktuella för nämndens granskning.

Det har vidare framkommit att flertalet åklagare anser att det kan finnas behov av att ta del av information från hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning även efter det att den misstänkte har frihetsberövats. Åklagare anser likaså att det kan vara av vikt att ta del av telemeddlanden som inkommer till en i beslag tagen mobiltelefon efter att den undersökts.

Brottsbekämpande myndigheter får genom hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning samt genom beslag av mobiltelefoner del av inte bara uppgifter som rör den misstänkte och hans eller hennes brottsliga verksamhet utan även uppgifter om andra enskildas privata sfär. Tillgången till enskildas telekommunikation utgör därför ett allvarligt ingrepp i den personliga integriteten. Rätten att fritt och utan obehörigt intrång använda telefonen ingår också bland de medborgerliga fri- och rättigheterna som bara kan inskränkas i lag (2 kap. regeringsformen). Användningen av hemliga tvångsmedel ska

således följa den s.k. legalitetsprincipen vilket innebär att en myndighet inte utan stöd i lag eller annan författning får ingripa i en enskilds rättsfär samt att rättighetsinskränkande regler ska tillämpas enligt sin ordalydelse utan utrymme för extensiva eller analoga tolkningar.

Det sagda innebär att regelverk som tillåter hemlig teleavlyssning m.m. måste vara utformade så att tolkningsutrymmet är begränsat samt att de berörda myndigheterna tillämpar bestämmelserna på ett enhetligt sätt. Resultatet av nämndens undersökning talar emellertid för att det kan finnas brister i båda dessa avseenden.

Av åklagarnas svar framgår att det från ett brottsutredande perspektiv kan finnas behov av att fortsätta avlyssna eller övervaka den misstänktes teleadresser efter det att han eller hon frihetsberövats eller av att ta del av uppgifter som inkommit till en i beslag tagen mobiltelefon efter att den undersökts. Enligt nämndens antagande har det behov åklagarna framhållit vuxit fram i takt med den tekniska utvecklingen av mobiltelefonin och de möjligheter som därmed skapats. Dagens situation med mobila telefoner som vanligtvis innehas av en enskild person är inte densamma som då telefonerna var stationära och i större utsträckning brukades av flera, t.ex. i ett hem. Med den bakgrunden är det inte heller självklart att samma integritetsaspekter gör sig gällande för mobila telefoner som för andra telefoner. Integritetsintrånget vid en hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning kan t.ex. tänkas vara större om den avlyssnade eller övervakade teleadressen även används av den misstänktes familj än om den endast används för samtal till och från den misstänkte. Motsvarande kan anföras beträffande undersökningar av beslagtagna mobiltelefoner. Enligt nämndens uppfattning kan det finnas skäl att i samband med en eventuell översyn av lagstiftningen i nu granskade delar analysera dessa integritetsaspekter närmare.

Nämndens granskning visar sammanfattningsvis att det finns ganska stora skillnader i hur åklagare hanterar de ärenden som varit föremål för undersökningen. Mot bakgrund av vad som framkommit anser nämnden att Åklagarmyndigheten bör vidta åtgärder för att nå en mer enhetlig rättstillämpning inom de områden som granskningen rör. En del av skillnaderna kan vara en följd av att regelsystemet inte är klart och inte heller helt anpassat till dagens förhållanden. Nämnden anser därför att de redovisade förhållandena är sådana att det kan finnas anledning att överväga en översyn av den aktuella lagstiftningen.

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten *Ändrade förhållanden under verkställighet av hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning m.m.* till Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Regeringskansliet.